

Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság
3.Mf.21.239/2017/5.

A Veszprémi Törvényszék a képviselő részéről eljáró dr. Oláh Tamás jogtanácsos **fél címe)** által képviselt **felperes neve felperes címe)** felperesnek a dr. Molnár Ibolya jogtanácsos által képviselt **alperes neve alperes címe)** alperes ellen **közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése** miatt indított perében a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.134/2017/10. számú ítélete ellen az alperes által 11. sorszámú előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000,-(hatvanezer) Ft ösztörszolgáltatást.

A feljegyzett 142.800,- (száznegyvenkettőezer-nyolcszáz) Ft ösztörszolgáltatást az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ügyben irányadó tényállás szerint a felek között 2014. szeptember 1. napjától fennálló közalkalmazotti jogviszonyt az alperes a 19000-170/2-12/2017.mi számú határozattal a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 25.§ (3) bekezdés b) pontja alapján 2017. március 24. nappal azonnali hatállyal megszüntette. A határozat szerint a Kjt.20.§ (2) bekezdés d) alpontja értelmében közalkalmazotti jogviszony nem létesíthető azzal a személlyel, aki igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás hatálya alatt áll. A **hivatal 1 a szám 1.** számú átiratában tájékoztatta az alperest, hogy a **szám 1.** számú büntetőügyben felperes a Btk.282.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (3) bekezdés d) pontja szerint minősülő bűncselekményként hivatalos személy által elkövetett bűnpártolás büntette miatt gyanúsítottként került kihallgatásra, amely igazságszolgáltatás elleni bűncselekménynek minősül.

Az alperes ezen intézkedésének jogellenességére alapított felperesi kereseti kérelemnek az elsőfokú bíróság helyt adott, és kötelezte alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 932.282,- Ft kártérítést, 87.093,- Ft cafetéria juttatást, valamint 100.000,- Ft perköltséget.

Az ítélet indokolása szerint alperes a közalkalmazotti jogviszony megszüntetéséről rendelkező okiratban a Kjt.20.§ (2) bekezdés d) pontjára hivatkozott, amely rendelkezés a közalkalmazotti jogviszony létesítésének jogszabályi feltételeit rögzíti. A szabályok rendszertani elhelyezkedéséből következően a már fennálló közalkalmazotti jogviszony érvényes létrejötte elbírálásához a kinevezésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatóak. A Kjt.25.§ (1) és (2) bekezdése határozza meg a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének és megszüntethetőségének eseteit, amelyből kitűnően a közalkalmazotti jogviszony csak kivételesen és csak a törvényben meghatározott esetekben szűnhet meg. Az alperes által hivatkozott 20.§ (2) bekezdés d) pontja nem szerepel a Kjt.25.§ (3) bekezdés d) pontja felsorolásában mint azonnali hatályú megszüntetési ok, erre csak a Kjt.20.§ (2) bekezdés a) pontja, (2d) és (2e) vagy (6) bekezdésben meghatározott okból van jogszabályi lehetőség. A Kjt.30.§-a határozza meg azokat az eseteket, amikor a munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyt megszüntetheti. A jogszabály taxatív felsorolást ad mind a munkáltató személyében rejlő körülmények, mind pedig a munkavállaló közalkalmazott alkalmatlansága vagy nem megfelelő munkavégzése tekintetében.

A Kjt.33/A.§ (1), (2) bekezdései, valamint 38.§ (1) bekezdése rendelkezéseire hivatkozással az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy az alperesnek ezen jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően kell figyelembe vennie a felperes kötelezettségszegő, vagy a jogviszony fennállásával összeegyeztethetetlen magatartását, és rendelkezni a közalkalmazotti jogviszony megszüntetéséről. Alperes azonban nem vette figyelembe a Kjt. ezen rendelkezéseit, ezért nem is indokolta a törvényben foglalt megfelelő okokkal a felperes jogviszonyának megszüntetését. A meghivatkozott indok pedig nem felel meg a jogszabályi rendelkezéseknek, ezért a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az MK 95. számú állásfoglalás értelmében csak az írásban közölt felmondási ok bizonyítható a perben és a bizonyítás a munkáltatót terheli. Nincs helye új, a megszüntető okiratban nem szereplő felmondási ok bizonyításának. A fennálló közalkalmazotti jogviszony vonatkozásában a jogviszony megszüntetésére vonatkozó rendelkezések nem tartalmaznak olyan indokot, amelyet a felmentésben az alperes megjelölt, a jogviszony nem szüntethető meg foglalkoztatási akadály miatt, csak jogszabályban foglalt „képesítési előírást követően”. A felperessel szemben nem a közalkalmazotti jogviszonya létesítésekor folytattak büntetőeljárást, hanem 2017 márciusában. A felmentésben az alperes nem jelölte meg a Kjt.33/A.§ (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerint minősülő, a rendkívüli felmentésre alapot adó jogszabályi indokot, és nem rendkívüli felmentéssel, hanem azonnali hatállyal szüntette meg a felperes jogviszonyát úgy, hogy az azonnali hatályú megszüntetés az 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) által meghatározott okok felsorolását vagy meghatározását is mellőzte.

Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította a felmentés jogellenességét és meghatározta annak jogkövetkezményeit a Kjt.38.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a jelen jogvitában alkalmazandó Mt.82.§ (1), (2) bekezdései alkalmazásával.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az időközben hatályon kívül helyezett, de a jelen jogvitában még alkalmazandó 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról (a továbbiakban: Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az alperes terhére megállapított perköltség mérséklését kérte. A fellebbezés érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban abból téves jogi következtetést vont le a vonatkozó jogszabályok téves értelmezése okán, ezért ítélete jogszabálysértő. Kiemelte, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonyát az alperes a Kjt.25.§ (2) bekezdés fd) alpont alapján a (3) bekezdés b) pontja szerint azonnali hatállyal szüntette meg 2017. március 24. nappal. Az elsőfokú bíróság nem ismertette a tényállásban azt, hogy alperes a Kjt.25.§ (3) bekezdés b) pontja alapján azonnali hatállyal szüntette

meg a felperes jogviszonyát. A közalkalmazotti jogviszonyt megszüntető határozat Kjt.25.§ (3) bekezdés b) alpontjára hivatkozása azért bír jelentőséggel, mert a Kjt.25.§ (3) bekezdése nem enged mérlegelést a munkáltató számára, a szerint köteles a jogviszonyt megszüntetni, ha „b) a 20.§ (2) bekezdés a) pontjában, 2d) és 2e) bekezdésében vagy (6) bekezdésében meghatározott feltételnek való megfelelést a munkavállaló a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvánnyal nem tudja igazolni, vagy a foglalkoztatást kizáró ok egyéb módon a munkáltató tudomására jut”. Az ítélet indokolásában a Kjt.20.§ (2) bekezdés d) pontja, valamint a 25.§ (3) bekezdés b) pontja vonatkozásában kifejtett jogszabályi értelmezés téves, mivel a Kjt.25.§ (3) bekezdés b) alpont felsorolásában szereplő (6) bekezdés utal vissza a Kjt.20.§ (2) bekezdés d) alpontjára, mint foglalkoztatást kizáró akadályra. Alperes ezen jogszabályi rendelkezések alapján a tudomására jutott foglalkoztatást kizáró okra hivatkozva szüntette meg a felperes jogviszonyát azonnali hatállyal. A felperes kereseti érvelésével szemben a Kjt-ben megállapított kinevezési akadályok egyben foglalkoztatási akadályok is, és ha ilyen a munkáltató tudomására jut, köteles a jogviszonyt felszámolni az Mt.29.§ (1) bekezdése alapján. Az alperes szerint ezt az álláspontot támasztják alá az egyes jogállási tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi XXXII. törvénynek a Kjt. módosítására vonatkozó, 2015. április 15-től hatályos rendelkezései is, amelyek a Kjt-t a 91/E.§-sal egészítették ki. E rendelkezés szerint a jogviszony létesítésére és fenntartására vonatkozó Kjt. szabályokat az egyes jogállási tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi XXXII. törvény hatályba lépésekor fennálló közalkalmazotti jogviszonyra akkor kell alkalmazni, ha a módosító törvény hatályba lépése után indul büntetőeljárás a 20.§ (2) bekezdés d) pontjában meghatározott bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Egyértelmű, hogy a jogalkotó nem szabályozta volna a fennálló jogviszonyra vonatkozó rendelkezéseket, ha azt csak új jogviszony létesítésekor lehetne alkalmazni. Az alperes idézte a törvény indokolását is, mely szerint a törvény szabályozza azt is, hogy a foglalkoztató miképp jogosult ellenőrizni azt, hogy a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítését kizáró okok a jogviszony fennállása során fennállnak-e, továbbá tartalmazza azokat a szabályokat is, amelyek alapján a kizáró okok fennállásának esetén a jogviszony azonnali hatállyal történő megszüntetésére kerül sor. Leszögezte, hogy az elsőfokú bíróság által a Kjt.30.§ kapcsán elfoglalt álláspont a jogszabály téves értelmezésén alapul. Megjegyezte, hogy e kérdéskörre a felperes nem hivatkozott, a Kjt.30.§-a pedig a megszüntetési okok közül a Kjt.25.§ (2) bekezdés e) pontjában meghatározott felmentés részletszabályait tartalmazza. A perbeli esetben azonban a jogviszony nem felmentéssel, hanem azonnali hatállyal került megszüntetésre, ezért alperesnek a bíróság által kifejtett felmentés, illetve a Kjt.33/A.§-ában szabályozott rendkívüli felmentés követelményének nem kellett eleget tennie. Ezért jogszabálysértő a bíróság azon megállapítása, mely szerint az alperesnek figyelembe kellett volna vennie a Kjt. rendkívüli felmentésre vonatkozó rendelkezéseit. Alperes nem hivatkozott új felmentési okra, mivel nem felmentéssel szüntette meg a jogviszonyt, ezért megalapozatlan az MK 95. számú állásfoglalásra történő hivatkozás is. Hangsúlyozta alperes, hogy a felmentés, a rendkívüli felmentés és az azonnali hatályú megszüntetés más-más jogviszony megszüntetési jogcímei, ezért sorolja fel külön-külön alpontokban az egyes eseteket a Kjt.25.§ (1)-(2) bekezdése.

Az alperes álláspontja szerint a bíróság a vonatkozó jogszabályokat helytelenül értelmezte, ezért jogszabálysértő döntést hozott, amikor ítéletében a felmentés jogellenességét állapította meg és meghatározta a jogellenesség jogkövetkezményeit. Az érvénytelen jogviszony felszámolásakor a jogviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeinek alkalmazása nem jöhet szóba (EBH 2006.1535).

A fellebbezés szerint jogszabálysértő volt a bíróság eljárása az Mt.287.§ (3) bekezdése alapján is, mivel a felperes a munkáltatónál nem támadta meg a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó egyoldalú nyilatkozatot, közvetlenül a bírósághoz nyújtotta be keresetlevelét, melynek előfeltétele a

megtámadás eredménytelenségének megállapítása, melyet a felperes elmulasztott. Ebben az esetben irányadó a 4/2013. (IX.23.) KMK vélemény B része.

A perköltség körében hivatkozott a Veszprémi Törvényszék 3.Mf.20.361/2017/4. számú ítéletére, amely szerint jogszabály nem biztosít lehetőséget arra, hogy a fél a szakszervezettel létrejött megállapodás alapján kérje a megbízási díj megállapítását. A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdése alapján a jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével lehet a díjat megállapítani, amelyet a bíróság a (6) bekezdés alapján mérsékelhet.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokaira hivatkozással. Egyebekben megismételte a kereseti kérelmében már előadott jogi okfejtést.

Az alperes fellebbezése megalapozott az alábbiak szerint.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alkalmazásával megváltoztatta, mivel a felperes keresetét az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően megalapozatlannak találta.

A törvényszék teljes egészében osztotta az alperes fellebbezésben kifejtett jogi álláspontját, mely szerint az elsőfokú bíróság jogértelmezése téves. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 25.§ (3) bekezdés b) pontja akként rendelkezik, a munkáltató köteles a közalkalmazotti jogviszonyt az Mt.29.§ (1) bekezdése alapján azonnali hatállyal megszüntetni, ha a 20.§ (2) bekezdés a) pontjában, (2d) és (2e) bekezdésében vagy (6) bekezdésében meghatározott feltételnek való megfelelést a munkavállaló a bünygyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvánnyal nem tudja igazolni, vagy a foglalkoztatást kizáró ok egyéb módon a munkáltató tudomására jut.

Ezen jogszabályi rendelkezés alapján a perbeli jogvitában relevanciával értelemszerűen a Kjt.20.§ (6) bekezdése bír, mely szerint indokolt esetben a munkáltató írásban felszólíthatja a közalkalmazottat, hogy a felhívástól számított 15 munkanapon belül (...) igazolja, hogy (...) nem áll (...) a (2) bekezdés d) pontja szerinti büntetőeljárás hatálya alatt. A Kjt.20.§ (2) bekezdés d) pontja nevesíti többek között az igazságszolgáltatás elleni büncselekmény kategóriát is (Btk. XXVI. fejezet, illetve az 1978. évi IV. törvény XV. fejezet VI. cím).

Helytálló az ezzel kapcsolatos azon alperesi jogértelmezés, mely szerint a Kjt.25.§ (3) bekezdés b) pont felsorolásában szereplő (6) bekezdés utal vissza a Kjt.20.§ (2) bekezdés d) alpontjára, mint foglalkoztatást kizáró akadályra. A Kjt.25.§ (3) bekezdése pedig nem enged mérlegelést a munkáltató számára, ugyanis a Kjt.25.§ (3) bekezdés b) pontban szabályozott esetekben köteles a jogviszonyt megszüntetni. A jogszabályi rendelkezések nyelvtani értelmezése és logikai egybevetése alapján az állapítható meg, hogy a Kjt-ben megállapított kinevezési akadályok egyben foglalkoztatási akadályoknak is minősülnek, és ha ilyen foglalkoztatási akadály a munkáltató tudomására jut, köteles a jogviszonyt felszámolni az Mt.29.§ (1) bekezdése alkalmazásával. Ebből következően az alperes per tárgyát képező intézkedése jogszerű, mert az alperes a vonatkozó jogszabályi rendelkezések helyes alkalmazásával döntött a jogviszony fennállása alatt fellépő érvénytelenségi ok miatt a közalkalmazotti jogviszony megszüntetéséről.

Mivel a közalkalmazotti jogviszony fenntartását kizáró körülmény nem a munkáltató, hanem a közalkalmazott oldalán merült fel, illetve a büntetőeljárás folyamatban léte miatt az érvénytelenség

oka nem volt orvosolható, a Kjt.25.§ (1) bekezdés d) pontján alapuló jogviszony megszűnésének megállapításakor az Mt.29.§ (2) bekezdésének rendelkezése a perbeli esetben nem alkalmazható, ezért az alperest az Mt. általános szabályai szerinti elszámolási kötelezettség nem terheli.

Az alperes a fellebbezésében tévesen hivatkozott az Mt.287.§ (3) bekezdésének felperes általi megsértésére, mert ez a rendelkezés az egyoldalú jognyilatkozat érvénytelenség címén történő megtámadására vonatkozik, a felperes azonban a munkáltató jogszabálysértő jogviszony megszüntető nyilatkozatát támadta meg, de nem hivatkozott érvénytelenségi okra. Ez esetben a jognyilatkozat közlésétől számított 30 napos határidőben a bírósághoz kell a keresetet benyújtani, amint azt a felperes meg is tette.

Az alperes eredményes fellebbezésére tekintettel a másodfokú bíróság a Pp.78.§ (1) bekezdése alkalmazásával rendelkezett a perköltség viseléséről, amely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, (5), (6) bekezdései, valamint a Pp.67. § (2) bekezdése alkalmazásával megállapított első és másodfokú eljárásban felmerült jogtanácsosi munkadíjból áll.

Az eljárási illeték viselésének jogszabályi alapja a Pp.78.§-a, a 358/B.§, valamint az időközben hatályát veszített, de a jelen jogvitában még alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a.

Veszprém, 2018. május 10.

dr. Ferenczné dr. Böröcz Éva sk.
a tanács elnöke

dr. Balassa Szilvia sk.
előadó bíró

dr. Kozma Árpád sk.
bíró